

Kontrollutvalget i Måsøy kommune

Møte nr. 2/2021
7. oktober 2021

Arkivkode
4/1 08
Journalnr.
2021/18085-3

S A K S F R E M L E G G

Sak 14/2021

RAPPORT ETTER FORVALTNINGSREVISJON - SYKEFRAVÆR OG INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Saksbehandler: Bård Larsson

Vedlegg:

- Rapport etter forvaltningsrevisjon:
«Sykefravær og inkluderende arbeidsliv» mottatt 22. juni 2021 fra Vefik IKS

Saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Kontrollutvalgets vedtak/bestilling av forvaltningsrevisjonen «Sykefravær og IA-avtalen» - sak 14/2018 i møte 30.10.2018
- Oppstartnotat – Oppstart av forvaltningsrevisjonsprosjekt – Sykefravær og IA-avtalen – Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS
- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 – Måsøy kommune
- Overordnet analyse 2017-2020 Grunnlag for Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020 Måsøy kommune
- Orientering om status for «Sykefravær og IA-avtalen», brev fra Vefik IKS av 16.2.2021
- Kontrollutvalgets vedtak vedrørende status på forvaltningsrevisjonsprosjekt «Sykefravær og IA-avtalen» - sak 3/2021 i møte 7. juni 2021. Kontrollutvalget hadde ingen innvendinger til revisors ønske om å endre tittel til «Sykefravær og inkluderende arbeidsliv».

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget viser til rapporten «Sykefravær og inkluderende arbeidsliv» utarbeidet av Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Kontrollutvalget tar opplysningene og konklusjonen i rapporten til orientering.

Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret viser til kontrollutvalgets oversendte forvaltningsrevisjonsrapport «Sykefravær og inkluderende arbeidsliv».
2. Kommunestyret tar opplysningene og konklusjonene i rapporten «Sykefravær og inkluderende arbeidsliv» til orientering og slutter seg til anbefalingene som gis i den.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren sørge for oppfølging av rapportens anbefalinger med bakgrunn i de funn som er gjort i undersøkelsen, herunder vurdere å knytte det forebyggende arbeidet tydeligere opp mot IA-avtalen (*Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv. Et arbeidsliv med plass for alle*) og i tillegg sørge for at
 - virksomhetens mål for helse, miljø og sikkerhet i organisasjonen konkretiseres
 - det regelmessig avholdes AMU-møter i samsvar med regelverket

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Bakgrunnen for denne rapporten er Plan for forvaltningsrevisjon 2017–2020, vedtatt av kommunestyret i Måsøy 8. desember 2016 (sak 16/63).

Kontrollutvalget vedtok igangsetting av denne forvaltningsrevisjonen på møte i utvalget den 30. oktober 2018 i sak 14/2018. Kontrollutvalgets vedtak om bestilling ble gjort på grunnlag av prosjektskisse utarbeidet av Vefik IKS.

Formål

Det framgår av rapporten at undersøkelsen har hatt et tredelt formål.

I første del har undersøkelsen rettet seg mot utviklingen av sykefraværet i Måsøy kommune de siste fem årene. I den sammenheng er sykefraværet blitt sammenliknet med andre kommuner ut fra foreliggende sykefraværstatistikk. Denne delen av rapporten er en deskriptiv undersøkelse.

Kjernen i undersøkelsen har vært rettet mot hvordan Måsøy kommune jobber med forebygging av sykefravær og oppfølging av sykemeldte.

Avslutningsvis har revisor undersøkt i hvilken grad kommunen har tilfredsstillende rutiner for registrering og føring av fravær, samt innkreving og føring av refusjoner.

Problemstillinger i rapporten

I rapporten framgår det at denne forvaltningsrevisjonen har blitt gjennomført på bakgrunn av følgende problemstillinger:

1. Hvordan er sykefraværet i Måsøy kommune i forhold til andre kommuner?
2. I hvilken grad følger Måsøy kommune som arbeidsgiver opp lover og forskrifter, samt egne planer og mål i forhold til:
 - forebygging av sykefravær?
 - oppfølging av sykemeldte?
3. Har Måsøy kommune tilfredsstillende rutiner for:
 - føring og bruk av fraværstatistikk?
 - innkreving av refusjoner fra NAV?

Avgrensning i rapporten

Revisor har valgt å avgrense undersøkelsen til i hovedsak å omfatte kommunens helsesektor. Begrunnelsene er at det er en betydelig stor del av kommunen med hensyn til årsverk og budsjett, og at det er en sektor som erfaringsmessig er svært utsatt for sykefravær og belastende arbeidsmiljø.

Undersøkelsen har vært avgrenset til perioden 2017-2020, med hovedvekt på årene 2019 og 2020 i datainnsamlingen.

Revisors hovedkonklusjon fra rapporten

Revisor vurderer at Måsøy kommune arbeider aktivt og systematisk med forebygging og oppfølging av sykefravær. Kommunens forebyggende arbeid anses å bidra til et mer inkluderende arbeidsliv, blant annet ved tilrettelegginger og at oppmerksomhet rettes mot de ansatte.

Det utarbeides fraværstatistikker som brukes i kommunens forebyggende og oppfølgende arbeid.

Kommunen har ikke fastsatt nærmere mål for helse, miljø og sikkerhet i organisasjonen ut over at sykefraværet skal være lavest mulig, noe som anses å være for lite konkret til å oppfylle arbeidsmiljølovens krav. Kommunen har likevel vist eksempler på at det gjøres konkrete tiltak. I et tilfelle hadde en av barnehagene et svært høyt sykefravær. Da fikk kommunen satt i gang konkrete tiltak og redusert fraværet i den avdelingen.

Kommunen følger opp de sykemeldte ansatte med dialogmøter og oppfølgingsplaner. Møtene og planene har konkrete beskrivelser/tiltak. Revisor har fått godtgjort at planene og møtene som regel blir gjennomført innen tidsfristene.

Revisjonens anbefalinger

Kommunen bør i all hovedsak videreføre og videreutvikle dagens sykefraværarbeid. Revisjonen vil likevel anbefale at kommunen vurderer å knytte det forebyggende arbeidet tydeligere opp mot IA-avtalen (*Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv. Et arbeidsliv med plass for alle*).

Revisor anbefaler i tillegg at kommunen sørger for at:

- virksomhetens mål for helse, miljø og sikkerhet i organisasjonen konkretiseres
- det regelmessig avholdes AMU-møter i samsvar med regelverket

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatets vurderinger tar blant annet utgangspunkt i faglige krav til forvaltningsrevisjon slik disse framgår av god kommunal revisjonsskikk – i dette tilfellet RSK 001 - Standard for forvaltningsrevisjon, fastsatt av styret i Norges kommunerevisorforbund (NKRF), heretter forkortet RSK 001.

Sekretariatets vurderinger tar også utgangspunkt i kontrollutvalgets vedtak om bestilling av denne forvaltningsrevisjonen.

Bestilling og problemstillinger

Sekretariatet viser til RSK 001 punkt 4 der det sies at revisor skal gjennomføre oppdraget i forvaltningsrevisjon i samsvar med kontrollutvalgets vedtak. Ved behov for å endre vedtatte avgrensninger skal dette tas opp med kontrollutvalget.

Sekretariatet vurderer det slik at rapporten «*Sykefravær og inkluderende arbeidsliv*» er i tråd med problemstillingene som ble vedtatt av kontrollutvalget 30. oktober 2018. Sekretariatet anser at revisjonen har svart på problemstillingene.

Avgrensning

Kontrollutvalget har basert sitt vedtak om oppstart på en beskrivelse utarbeidet av revisjonen. Her framgår det at revisjonen i utgangspunktet vil se på sykefraværet i hele kommunen når det gjelder fraværstall og systemer, men også vil foreta et utvalg blant virksomhetene for nærmere undersøkelser, med bakgrunn i de virksomhetene der revisjonen har avdekket høyest sykefravær. Tidsmessig vil undersøkelsen avgrenses til de siste fem årene.

Sekretariatet vurderer det slik at avgrensningen av den gjennomførte undersøkelse er i samsvar med det som ble lagt til grunn ved kontrollutvalgets vedtak om oppstart.

Revisjonskriterier

I RSK 001 punkt 14 sies det at revisor med utgangspunkt i problemstillingen(e) skal utlede revisjonskriterier for hver forvaltningsrevisjon. I rapporten framgår det at revisor har utledet til sammen 11 revisjonskriterier.

I NKRFs kommentarer til dette kravet sies det at å utlede kriterier innebærer at revisor må beskrive eller gjengi kildene til kriteriene og vise en logisk sammenheng mellom kildene og det endelige kriteriet. Dette framgår av rapporten.

Konklusjoner i rapporten

I RSK 001 framgår det at revisor på bakgrunn av sine vurderinger skal konkludere på problemstillingen(e). Rapporten viser at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisjonens anbefalinger

I RSK 001 punkt 23 sies det at revisor skal gi anbefalinger når det er hensiktsmessig med bakgrunn i data, vurdering(er) og konklusjon(er), men at revisor likevel ikke skal anbefale detaljerte løsninger. I rapporten har revisor funnet det hensiktsmessig å komme med anbefalinger.

Sekretariatet tilrår kontrollutvalget å gjøre kommunestyret oppmerksom på disse anbefalingene i sin innstilling til kommunestyret.

Kontradiksjon

I henhold til krav i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk (RSK 001) skal revisor sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport til uttalelse til kommunedirektøren. I rapporten framgår det at revisor har gjort dette.

Vedrørende revisors uavhengighet

I RSK 001 punkt 3 framgår det at revisor skal være uavhengig og objektiv ved utførelsen av sine oppgaver. Det framgår videre at vurdering av uavhengighet må dokumenteres for hver forvaltningsrevisjon. Det framgår også at uavhengighet må vurderes gjennom hele forvaltningsrevisjonen. Det framgår videre at oppdragsansvarlig revisor skal sørge for at alle som utfører oppgaver i forvaltningsrevisjonen ivaretar kravet om avhengighet. I NKRF sine kommentarer til dette punktet i RSK 001 sies det at kravet om uavhengighet og objektivitet må gjøres gjeldende for enhver som utfører revisjonsoppdrag for en kommune, samt at dette for innleide rådgivere/konsulenter må sikres gjennom avtale.

Det opplyses i rapportens forord at revisjonen før igangsetting av forvaltningsrevisjonen og ved gjennomføring av undersøkelsen har vurdert sin uavhengighet overfor Måsøy kommune, jfr. kommunelovens § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Revisjonen opplyser vider at de ikke kjenner til forhold som er egnet til å svekke tilliten til deres uavhengighet og objektivitet til det arbeidet som har blitt gjort.

Leveringstid

Kontrollutvalget vedtok oppstart av undersøkelsen i oktober 2018 og ferdig rapport er levert fra revisjonen til kontrollutvalget i juni 2021. Det framgår av rapporten at oppstartsbrev ble sendt til rådmannen medio januar 2020, at hoveddelen av datagrunnlaget er innhentet i 2020, og at det på grunn av uforutsette forhold på kommunens side først ble mulig å få komplettert med tilstrekkelig data i løpet av første kvartal 2021.

Sekretariatet finner grunn til å bemerke at det har tatt uforholdsmessig lang tid fra kontrollutvalget vedtok oppstart av denne forvaltningsrevisjonen til undersøkelsen ble startet opp av revisjonen, det vi si ved oppstartbrev til kommunedirektøren i januar 2020. Samlet sett har det etter sekretariatets vurdering tatt uforholdsmessig lang tid fra vedtak om oppstart i kontrollutvalget til revisjonen leverte ferdig rapport til kontrollutvalget.